

*Załącznik do Uchwały Rady Miejskiej
w Gorzowie Śląskim
Nr III/16/2010
z dnia 29 grudnia 2010r.
w sprawie: zatwierdzenia Planu
Odnowy Miejscowości Krzyżanowice na
lata 2010-2016*

***PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI KRZYŻANOWICE
na lata 2010-2016***

Krzyżanowice, grudzień 2010

Spis treści

<i>Wstęp .....</i>	<i>3</i>
<i>1. Charakterystyka miejscowości.....</i>	<i>5</i>
<i>2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....</i>	<i>7</i>
<i>3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości (analiza SWOT).....</i>	<i>9</i>
<i>4. Wizja miejscowości.....</i>	<i>11</i>
<i>5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć.....</i>	<i>12</i>
<i>6. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno przestrzenne.....</i>	<i>16</i>

Wstęp

- *Plan Odnowy Miejscowości Krzyżanowice jest dokumentem określającym zadania i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną w okresie 6 lat. Powstał w wyniku dyskusji na zebraniach wiejskich, po konsultacji Rady Sołeckiej z mieszkańcami.*
- *Plan Odnowy Miejscowości Krzyżanowice wraz z opisem inwestycji i zadań stanowić będzie załącznik do wniosku o dofinansowanie operacji ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 osi 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej działanie: Odnowa i rozwój wsi oraz osi 4 Leader. Inwestycje i przedsięwzięcia zawarte w planie odnowy miejscowości mogą być realizowane również z innych działań i programów.*
- *Celem działania odnowa i rozwój wsi jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich, a także rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wzrost atrakcyjności turystycznej o inwestycyjnej obszarów wiejskich.*
- *Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczególnych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz.U. nr 38, poz.220) pomoc jest przyznawana na następujące operacje:*
  - 1) *budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlic i domów kultury,*
  - 2) *budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie obiektów małej architektury,*
  - 3) *budowa, przebudowa miejsc rekreacji,*
  - 4) *budowa, przebudowa lub remont obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, miejsc rekreacji, placów zabaw przeznaczonych do użytku publicznego,*
  - 5) *zakup towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów.*
  - 6) *związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego,*
  - 7) *urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków i innych miejsc odpoczynku,*
  - 8) *budowa, przebudowa lub remont infrastruktury turystycznej,*
  - 9) *zagosparowania zbiorników i cieków wodnych w celu wykorzystania ich do rekreacji lub w celu poprawy estetyki miejscowości,*
  - 10) *zakup i odnowienie obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacja na cele publiczne,*
  - 11) *budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w tym pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn,*
  - 12) *odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej, wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków,*

- 13) wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych obiektów budowlanych w celu uporządkowania terenu w miejscowości, jeżeli niemożliwe jest ich odnowienie i dalsze użytkowanie,
- 14) zakup materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich.

1. Charakterystyka miejscowości

Położenie geograficzne

Miejscowość Krzyżanowice położona jest w powiecie Oleskim, gmina Gorzów Śląski nad zachodnią doliną rzeki Proсны, poza głównymi ciągami komunikacyjnymi, w obszarze lokalnej grupy działania „Górna Proсны”. Wieś i jej otoczenie odznacza się wybitnymi walorami krajobrazowymi i kulturowymi. Charakter i klimat urbanistyczny miejscowości warte są zachowania i kultywowania.

Podstawowe dane

Powierzchnia : 520,3503 ha

Liczba ludności: 231 osób (dane UM na dzień 18.11.2010)

w tym: 119 kobiet

          112 mężczyzn

Z podziałem na grupy wiekowe i płeć podział przedstawia się następująco:

Ludność w przedziale wiekowym	0-18 lat	28 kobiet
		17 mężczyzn
	18-50 lat	58 kobiet
		59 mężczyzn
	pow. 50 lat	40 kobiet
		37 mężczyzn

Położenie i środowisko przyrodnicze

Wieś Krzyżanowice położona jest w niecce wzdłuż doliny Proсны otoczona łagodnymi pagórkami. Położenie to decyduje o bardzo malowniczych krajobrazach, atrakcyjności dla zamieszkania i wypoczynku. Klimat charakteryzuje się korzystnym układem temperatur i wilgotności sprzyjając wegetacji roślin i korzystnie wpływając na zamieszkujących teren ludzi. Środowisko sołectwa zalicza się do obszarów, które pod względem zanieczyszczenia powietrza należy do najmniej skażonych w regionie. Na stan wód rzeki Proсны negatywny wpływ ma umiejscowiona poniżej Oczyszczalnia Ścieków w Praszce. Na obrzeżu sołectwa znajduje się gminne wysypisko odpadów, niemniej jednak w niedługim czasie przewidywane jest zaprzestanie składowania odpadów i jego likwidacja. Na terenie sołectwa występują do dziś rudy darniowe, które stanowiły surowiec dla niewielkiej huty żelaza działającej we wsi w latach 1780 – 1911 opalanej drewnem z okolicznych lasów. Po dziś dzień wydobywany jest piasek na zwirowni umiejscowionej na obrzeżach sołectwa. Najbliższe większe miejscowości to Praszka i Gorzów Śląski.

Położenie komunikacyjne

Sołectwo dzielić nieznaczne odległości od Praszki i drogi krajowej nr 45 oraz Zdziechowic czy Nowej Wsi i drogi wojewódzkiej nr 487. Bezpośredni dostęp do miejscowości nie jest trudny i prowadzi drogą powiatową.

Gospodarka

Na terenie sołectwa działa kilka drobnych podmiotów gospodarczych. Większość z nich to podmioty jednoosobowe lub tzw. rodzinne. Mieszkańcy zajmują się w przeważającej większości rolnictwem, ale także działalnością pozarolniczą, często poza terenem miejscowości.

Historia

Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z roku 1679 jako wiosce o nazwie Krzyżankowic oraz z roku 1743 jako Krzyżanowitz. Osada założona została zapewne dużo wcześniej, bowiem rzeki miały do zaoferowania mięso rybne, liczne lasy bogactwo zwierzyny leśnej i runa leśnego. Osadnicy zajmowali się hodowlą zwierząt domowych, uprawą lnu oraz zboża. Ludność utrzymywała się ponadto z przemarszów i przejazdów kupców oferując skóry zwierząt i miód a także żywność dla ludzi oraz karmę dla koni.

Pierwszym wymienionym z nazwiska panem naszej okolicy był Gottlieb Ernest hrabia von Henckel. W historii osady duże znaczenie odegrała huta żelaza opalana drzewem z okolicznych lasów dla której surowiec stanowiły występujące do dziś rudy darniowe. Budowniczym huty w Krzyżanowicach był przybyły z okolicy miasta Lanquedoc (Francja) inżynier Wojskowy w stopniu kapitana, Ernest filip Beathuse-Huc. Huta powstała w 1780 roku. Obiekt nazwano „Hutą Wziesko” od nazwy pobliskiego Folwarku „Wziesko”. Jako właściciel huty i omawianego obszaru ziemskiego w roku 1812 występuje Henryk Zygmunt hrabia von Beathusy-Huc, zapewne potomek Ernesta Filipa. Od 1811 huta była dzierżawiona przez wrocławskiego kupca o nazwisku Gallinek, który odkupił obiekt od hrabiego w 1860. Jako ostatni właściciel Krzyżanowic figuruje radny powiatowy na kadencje 1913-1918 właściciel dóbr rycerskich Dr Ernest Gallinek na Krzyżanowicach.

W roku 1911 wygaszono hutę, a majątki ziemskie w Krzyżanowicach nabyło Górnośląskie Towarzystwo Ziemskie w celu przeprowadzenia parcelacji. W 1934 wybudowano przy drodze polnej do Nowej Wsi osiedle identycznie zagospodarowanych zagród rolnych, zwane do dziś Zydlung. Zabudowania dworskie, zachowane i użytkowane po dziś dzień, wraz z przyległym majątkiem ziemskim objął przybyły z Olesna Schramm. Po wojnie majątek został rozparcelowany pomiędzy repatriantów zza Buga. Omawiane obiekty zachowały się w dobrym stanie do dnia dzisiejszego. Do obecnych czasów zachował się również budynek karczmy z salą taneczną, który jest dziś siedziba świetlicy wiejskiej.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Sołectwo Krzyżanowice to jedno z mniejszych sołectw gminy Gorzów Śląski, liczące ok. 231 mieszkańców. Położone jest na obrzeżu gminy, z dala od głównych dróg w odległości ok. 5 km od Gorzowa Śląskiego.

Mieszkańcy sołectwa są dumni ze swojej miejscowości. Chcą żyć w atrakcyjnej, ładnej i przyjaznej wsi. Poprawiając warunki swojego zamieszkania i rozwijając swoją wieś, nie chcą stracić nic z jej kameralności i uroku, a przy okazji zintegrować się – wspólnie działając. Położenie wsi w atrakcyjnej, malowniczej okolicy, wzdłuż rzeki Proсны, wśród pól, daje szansę na rozwój mieszkalnictwa w przyjaznej, spokojnej i urokliwej okolicy, stanowi jednocześnie o atrakcyjności turystyczno – rekreacyjnej sołectwa.

Analiza zasobów zawiera wykaz elementów materialnych oraz niematerialnych miejscowości, które mogą być wykorzystane dla rozwoju miejscowości w działaniach na rzecz jego odnowy.

Zasoby przyrodnicze

Wieś położona jest wzdłuż zachodniej doliny Proсны, otoczona łagodnymi pagórkami, wokół roztacza się malowniczy, zróżnicowany topograficznie krajobraz. Miejscowość charakteryzuje się dobrym stanem środowiska, środowisko sołectwa zalicza się bowiem do obszarów, które pod względem zanieczyszczenia powietrza należy do najmniej skażonych w regionie. Niemniej jednak rzeka Proсны zanieczyszczana jest odpadami z Oczyszczalni Ścieków w Praszcze. Ponadto na obrzeżu sołectwa znajduje się gminne wysypisko odpadów, które w niedługim czasie zobowiązane jest zaprzestać składowania odpadów i ulegnie likwidacji.

Klimat charakteryzuje się korzystnym układem temperatur i wilgotności, sprzyja wegetacji roślin i korzystnie wpływa na ludzi. Teren nie jest nawiedzany przez kłęski żywiołowe.

Szata roślinna charakteryzuje się bogactwem odmian roślin i urokliwymi zakątkami będącymi ostoją dla dzikiej zwierzyny. Na terenie wioski występują chronione gatunki roślin. Miejscowość otaczają liczne łąki i tereny zielone. Na terenie wioski znajduje się cenny przyrodniczo obszar. Jest to zabytkowy park dworski z gatunkami roślin chronionych i siedliskami mniejszych zwierząt - wskazany do zachowania i ochrony. Na terenie miejscowości znaleźć można inne miejsca ostoi i siedlisk dla wielu gatunków ptactwa i zwierząt, m.in. bocianów, czapli, bażantów, saren, jeleni czy jeży.

Gleby na terenie sołectwa są stosunkowo dobrej klasy (IV, V, VI klasa). Występują kopaliny. Na terenie sołectwa występują do dziś rudy darniowe, które stanowiły surowiec dla niewielkiej huty żelaza. W pobliżu znajduje się żwirownia.

Dziedzictwo kulturowe

Na terenie miejscowości znajdują zabytki i pamiątki historyczne o ewidencji konserwatorskiej, m.in. zabytkowy dworek mieszczański, kapliczka przydrożna w której kiedyś odprawiano nabożeństwa majowe i różańcowe oraz drewniana dzwonnica z której głos rozbrzmiewał podczas odprowadzania zmarłych na cmentarz.

Autentyczna, tradycyjna obrzędowość i sztuka ludowa na terenie miejscowości jest dziś kontynuowana w znikomym stopniu. Kulturowana jest głównie poprzez udział w dożynkach gminnych, tradycyjne przygotowania i obchody świąt kościelnych (wielkanocne pisanki, świąteczne wypieki, kołędowanie w wieczór wigilijny).

Na temat miejscowości znanych jest niewiele legend i faktów historycznych. Znane są legendy mówiące o miejscu zwanym „Dobijacz”, czy zachowanych nielicznych grobach na pobliskim cmentarzysku. Nieliczne fakty historyczne mówią o dawnych właścicielach osady czy działalności Krzyżanowickiej huty żelaza. Ze specyficznych nazw do dziś dzień funkcjonuje nazwa dla osiedla domków jednorodzinnych – Zydlung.

Infrastruktura społeczna

W wiosce ze względu na jej niewielkie rozmiary są nieliczne osoby o specyficznej wiedzy i umiejętnościach ważnych dla rozwoju miejscowości. Nieliczni przedsiębiorcy zazwyczaj chętnie wspierają drobne inicjatywy. Ludność utrzymuje się głównie z rolnictwa lub zatrudnia się poza rolnictwem w ościennych miejscowościach. Na terenie wsi znajdują się 33 gospodarstwa rolne, liczące od 1 do 10 ha i 8 gospodarstw liczące powyżej 10 ha. Liczni drobni rolnicy zajmują się głównie uprawą zbóż, rzepaku, w mniejszych ilościach kukurydzy, ziemniaków, Hodowlą drobiu, koni, trzody chlewnej, bydła. Na terenie miejscowości znajdują się nieliczne pasieki.

Infrastruktura techniczna.

Miejscowość o przyjemnym klimacie urbanistyczno – przestrzennym. Przeważa luźna zabudowa domków jednorodzinnych usytuowanych wzdłuż głównej drogi i osiedle domków jednorodzinnych zwane Zydlung. Na terenie wioski znajdują się obiekty o ewidencji konserwatorskiej w stosunkowo dobrym stanie technicznym.

Brakuje we wsi zorganizowanej i odpowiednio przystosowanej wiejskiej przestrzeni publicznej służącej mieszkańcom w różnym wieku. Brakuje miejsc zabaw dla dzieci. Brakuje terenów sportowych dla młodzieży. Jednakże na terenie miejscowości znajduje się teren do zagospodarowania dla funkcji rekreacyjno-sportowej (dawne boisko) oraz wymagający remontu budynek świetlicy wiejskiej.

Na terenie miejscowości bardzo nielicznie występują pustostany mieszkaniowe i przemysłowe. Są one zazwyczaj w stosunkowo dobrym stanie technicznym. Nieliczne tereny pod zabudowę zarówno gminne jak i prywatne.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości (analiza SWOT)

Podczas zebrań członków Grupy Odnowy Wsi, warsztatów „Planowanie w procesie odnowy wsi” oraz zebrań wiejskich poświęcano czas na dyskusje nad planem odnowy sołectwa, zwracając uwagę na swoje atuty, silne strony, zauważając także słabości i zagrożenia. Na tej podstawie opracowano diagnozę możliwości rozwojowych, która przedstawia się następująco.

ANALIZA SWOT DIAGNOZA MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH SOŁECTWA

Przeprowadzenie tzw. analizy SWOT jest jednym z czynników umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji o kierunkach podejmowanych działań na rzecz sołectwa. Umożliwia usystematyzowanie danych dotyczących projektu i podpowiada kierunki rozwiązań. Przeprowadzenie jej jest niezbędne do prawidłowej oceny sytuacji.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ❖ posiadanie budynku w którym znajduje się świetlica wiejska (miejsce spotkań i integracji mieszkańców - ośrodek życia społecznego) ❖ posiadanie terenu pod plac rekreacyjno – sportowy (możliwość zagospodarowania terenu w centrum miejscowości na działalność rekreacyjno-sportową) ❖ łatwość zmotywowania mieszkańców do pomocy i pracy na rzecz wioski ❖ walory krajobrazu (atrakcyjne położenie w malowniczej okolicy, w urozmaiconym krajobrazowo otoczeniu) ❖ czyste środowisko ❖ położenie wzdłuż rzeki Proсны ❖ sprzyjający klimat ❖ szata roślinna (duża atrakcyjność zasobów przyrodniczych w okolicy wsi) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ zły stan techniczny budynku w którym znajduje się świetlica ❖ trudności i brak doświadczenia w pozyskaniu środków finansowych na realizację projektu ❖ brak miejsc pracy, firm ❖ brak miejsca spotkań mieszkańców ❖ zanikające tradycje kulturowe (brak twórców ludowych, zanikające ludowe obrzędy) ❖ uboga infrastruktura przestrzeni wiejskiej (brak OSP, przedszkola, szkoły, kościoła, organizacji wiejskich)
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ❖ możliwość pozyskania środków gminnych i unijnych ❖ współpraca z władzami lokalnymi ❖ kończąca się możliwość składania odpadów na gminnym wysypisku ❖ dobre połączenie z aglomeracją miejską ❖ prężnie rozwijająca się i działająca gmina ❖ migracja zarobkowa młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ starzejące się wiejskie społeczeństwo ❖ mały przyrost naturalny ❖ brak kanalizacji ❖ oczyszczalnia Ścieków ❖ mała wioska (społeczność marginalizowana)

Najistotniejszym atutem Krzyżanowic okazała się infrastruktura przestrzeni wiejskiej, a zwłaszcza posiadanie świetlicy, służącej mieszkańcom jako miejsce spotkań i integracji oraz posiadanie terenu pod plac wielofunkcyjny rekreacyjno – sportowy (dawne boisko). Wśród atutów znalazło się zaangażowanie i łatwość zmotywowania mieszkańców sołectwa do pomocy i pracy na rzecz wioski. Malownicze położenie miejscowości, piękne, spokojne otoczenie, z dala od uciążliwości miejskich i z dala od ruchliwych tras komunikacyjnych przy jednoczesnej bliskości aglomeracji miejskich Praszki i Gorzowa Śląskiego, atrakcyjne krajobrazowo i przyrodniczo środowisko stanowi dodatkowy atut miejscowości.

Słabością Krzyżanowic jest niewątpliwie zły stan techniczny budynku w którym znajduje się świetlica, trudności w pozyskaniu funduszy finansowych na modernizację obiektów użyteczności publicznej, brak miejsc pracy i firm w sołectwie, co za tym idzie stosunkowo niski status materialny mieszkańców, brak odpowiednio dostosowanych miejsc spotkań i integracji mieszkańców. Ponadto wskazano na zanikające tradycje kulturowe i ubogą infrastrukturę wiejskiej przestrzeni publicznej, a więc brak OSP, przedszkola, szkoły, kościoła a także organizacji wiejskich, które mogły by znacząco wpływać na jakość życia kulturalnego i społecznego lokalnej społeczności.

Podsumowaniem analizy SWOT była dyskusja nad mocnymi i słabymi stronami, a także analiza szans i zagrożeń, która doprowadziła do wyciągnięcia wniosków, na podstawie których sformułowano wizję miejscowości i zaplanowano przedsięwzięcia inwestycyjne.

Uznano, iż najważniejszą rzeczą jest poprawa stanu technicznego i remont budynku świetlicy wiejskiej. Z uwagi na bardzo ubogą infrastrukturę przestrzeni wiejskiej jako kluczowy projekt wskazano ponadto budowę placu rekreacyjno - sportowego z boiskiem do gry w piłkę nożną, miejscem do grillowania i placem zabaw dla dzieci. Zrealizowanie obu przedsięwzięć pozwoli integrować się mieszkańcom, wzmacniać więzi międzyludzkie i rozbudzić zaangażowanie ludzi w rozwiązywanie problemów lokalnych. Pozwoli mieszkańcom wspólne podejmować działania na rzecz poprawy jakości życia. Podniesie jakość życia kulturalnego. W społeczności naszej tkwi bowiem ogromny potencjał i tradycja współpracy, osłabione jedynie przez dzisiejsze nawyki cywilizacyjne.

Sformułowano następujące wnioski:

1. Należy wzmocnić infrastrukturę służącą integracji społecznej, wykorzystać potencjał posiadanych obiektów i terenów i poprawić infrastrukturę rekreacyjno – sportową.
2. Wykorzystać istniejące organizacje, potencjał rozwijającej się gminy i środki unijne, które mogą pomóc zrealizować zaplanowane przedsięwzięcia.
3. Należy wypromować wioskę w regionie i zadbać o turystykę rodzinną. Należy zatem zadbać o infrastrukturę związaną z oznakowaniem tras turystycznych, podjąć się remontu obiektów, które mogą być „celami” wycieczek i wskazać ciekawe miejsca oraz enklawy przyrodnicze w regionie.

4. Wizja miejscowości

Krzyżanowice – „Małe jest piękne”

Dlaczego chcemy odnowy wsi?

- Chcemy żyć w pięknym estetycznym otoczeniu
- Chcemy się lepiej poznać i integrować
- Chcemy poprawić warunki codziennego życia
- Chcemy zapewnić dobre warunki dla naszych dzieci

Nasza wizja – jakie ma być nasze życie, nasza wioska?

- *Chcemy być wsią nowoczesną i bezpieczną z kanalizacją, dobrymi drogami.*
- *Chcemy być wsią zadbaną i czystą z odpowiednio zagospodarowanym terenem wokół świetlicy i placu rekreacyjno – sportowego.*
- *Chcemy mieć własne miejsce do wypoczynku, sportu i rekreacji, chcemy aby nasze dzieci miały gdzie się spotykać i bawić (plac zabaw dla dzieci, boisko).*
- *Chcemy być nowoczesną społecznością, wsią zintegrowaną i aktywną, chcemy aktywizować naszych mieszkańców do wspólnego udziału w organizowanych spotkaniach i imprezach, chcemy aktywizować mieszkańców do wspólnej pracy na rzecz wioski.*
- *Chcemy dbać o przyrodę i o zachowane do dziś dzieło zabytki.*

Do realizacji naszej wizji niezbędne jest zaangażowanie wszystkich mieszkańców wioski jak również współdziałanie z władzami samorządowymi, zwłaszcza w działaniach wymagających znacznego nakładu finansowego. Krzyżanowice dzięki działaniom własnym, wspomaganych przez gminę oraz fundusze zewnętrzne staną się nowoczesną, bezpieczną, zintegrowaną i aktywną wioską.

Deklaracja wizji miejscowości

Krzyżanowice

- ***Wieś aktywna, zadbaną i nowoczesną***
- ***Wieś kameralna, przyjazna ludziom i środowisku***
- ***Wieś atrakcyjna z rozwiniętą infrastrukturą społeczno – kulturalną podnosząca jakość życia jej mieszkańców.***

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć.

Co chcielibyśmy zrobić?

Chcielibyśmy doprowadzić do poprawy estetycznego wyglądu wsi, budynków i zagród, m.in. poprzez wyremontowanie i zagospodarowanie obiektu świetlicy wiejskiej i terenu po byłym boisku. Chcielibyśmy wyeksponować i zadbać o obiekty zabytkowe i miejsca ważne dla naszej historii. Wypromować wieś w regionie.

Przedsięwzięcia realizować będziemy poprzez następujące inwestycje:

- *remont i modernizacja budynku świetlicy wiejskiej (wznowienie działalności świetlicy wiejskiej - ożywienie życia społeczno – kulturalnego wsi);*
- *zagospodarowanie i uporządkowanie terenu wokół świetlicy;*

- zagospodarowanie placu rekreacyjno - sportowego jako miejsca integrującego mieszkańców;
- odrestaurowanie i remont murowanej kapliczki;
- wypromowanie wsi jako miejsca atrakcyjnego dla zamieszkania, wypoczynku i rekreacji poprzez założenie strony internetowej;
- wytyczenie i oznakowanie tras turystycznych, wyeksponowanie lokalnych zabytków oraz miejsc charakterystycznych i atrakcyjnych w samej wsi jak również w najbliższej okolicy, po przez wykonanie tablicy informacyjnej o wsi, z mapką pokazującą trasy turystyczne i spacerowe w regionie.

Najpilniejsza i najważniejsza jest dla nas realizacja zadań poprawiających warunki życia mieszkańców oraz dających szansę na rozwój sołectwa. Zacząć chcemy od tego, co już funkcjonuje, co do tej pory nas łączy. Ważnym celem dla naszej społeczności jest zapewnienie dzieciom i młodzieży, jak również całym rodzinom, warunków do wspólnego i efektywnego spędzania czasu. Jest to ważne dla integracji mieszkańców, sprzyja rozwojowi fizycznemu, emocjonalnemu i społecznemu. Dlatego głównym celem w najbliższych latach będzie przebudowa, remont i modernizacja naszej świetlicy wiejskiej oraz budowa placu rekreacyjno – sportowego z boiskiem do piłki nożnej, miejscem do grillowania i placem zabaw.

Ważnym dla nas elementem jest dziedzictwo kulturowe i ochrona zabytków. Własnymi siłami i nakładami finansowymi udało się we wsi w obecnym roku kalendarzowym odrestaurować zabytkową dzwonnice i zniszczony przez uderzenie pioruna przydrożny krzyż. W perspektywie mamy odrestaurowanie i remont murowanej kapliczki umiejscowionej w centralnej części wsi, będącej niegdyś miejscem kultu maryjnego. Obiekt wymaga gruntownego remontu, a nakładów finansowych jakich wymaga renowacja nie są w stanie pokryć samodzielnie mieszkańcy w ramach dobrowolnych wpłat.

Kluczowym dla podniesienia atrakcyjności obszaru sołectwa w regionie jest wytyczenie i oznakowanie tras turystycznych, wyeksponowanie lokalnych zabytków i miejsc charakterystycznych i atrakcyjnych w samej wsi oraz w najbliższej okolicy. Pozwoli to w pełni wypromować sołectwo w regionie i podniesie atrakcyjność regionu wśród odwiedzających licznie naszą miejscowość pielgrzymów wędrujących pieszo w okresie letnim na Jasną Górę do Częstochowy oraz rowerzystów ceniących naszą piękną okolicę i stosunkowo mało ruchliwe drogi. Najpełniej osiągnąć to założenie można poprzez wykonanie tablicy informacyjnej o wsi, z mapką pokazującą trasy turystyczne i spacerowe w regionie.

Promocja walorów miejscowości jest bardzo ważnym elementem w dobie powszechnej teleinformatyzacji. Dlatego dla pełniejszej realizacji założeń Programu Odnowy Wsi ważne jest promowanie sołectwa na łamach stron internetowych. Przedsięwzięcie nie wymaga nakładów finansowych, przy jego realizacji można wykorzystać potencjał mieszkańców wsi i posiadane przez nich umiejętności informatyczne.

Szczegółowy wykaz przedsięwzięć

Przedsięwzięcie 1	
Nazwa przedsięwzięcia	Zagospodarowanie i modernizacja obiektu świetlicy wiejskiej

Realizacja celu ogólnego	<i>Poprawa jakości życia</i>
Realizacja celu szczegółowego	<i>Rozwój życia społecznego i aktywizacja mieszkańców</i>
Przeznaczenie	<p><i>Celem inwestycji jest zagospodarowanie i modernizacja budynku świetlicy wiejskiej, gdzie obecnie znajduje się sala wiejska. Projekt przebudowy, remontu i modernizacji świetlicy wiejskiej w Krzyżanowicach obejmuje następujące elementy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>wymianę instalacji elektrycznej;</i> ✓ <i>zakup kominka ogrzewającego pomieszczenia świetlicy;</i> ✓ <i>wykonanie adaptacji jednego z pomieszczeń na odpowiednie zaplecze gastronomiczne;</i> ✓ <i>gruntowny remont sali tanecznej;</i> ✓ <i>budowę miejsc parkingowych;</i> ✓ <i>ogólne uporządkowanie terenu wokół świetlicy.</i>
Termin realizacji	<i>2011-2013</i>
Szacunkowy koszt	<i>100 000 zł</i>
Źródło pozyskania	<i>PROW 2007-2013 (Odnowa i rozwój wsi, Leader), środki gminne</i>

Przedsięwzięcie 2	
Nazwa przedsięwzięcia	<i>Przebudowa i modernizacja terenu rekreacyjno sportowego po byłym boisku sportowym</i>
Realizacja celu ogólnego	<i>Poprawa jakości życia</i>
Realizacja celu szczegółowego	<i>Upowszechnianie sportu i rekreacji Rozwój życia społecznego i aktywizacja mieszkańców</i>
Przeznaczenie	<p><i>Celem inwestycji jest zagospodarowanie terenu rekreacyjno sportowego, gdzie znajdowało się boisko sportowe. Teren w chwili obecnej nie pełni żadnej roli. Teren w centralnej części wsi chcemy zagospodarować jako teren rekreacyjno – sportowy integrujący mieszkańców.</i></p> <p><i>W planie są następujące inwestycje związane z omawianym obiektem:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>wydzielenie, ogrodzenie i zagospodarowanie miejsca na plac zabaw dla dzieci z piaskownicą, zjeżdżalnią i huśtawkami;</i> ✓ <i>przygotowanie terenu pod boisko sportowe, zaopatrzenie go w bramki i ławeczki;</i> ✓ <i>wydzielenie i zagospodarowanie miejsca do grillowania;</i> ✓ <i>budowę miejsc parkingowych.</i> <p><i>Teren przeznaczony będzie dla dzieci i młodzieży oraz wszystkich aktywnych mieszkańców pragnących aktywności i integracji.</i></p>
Termin realizacji	<i>2014-2016</i>

Szacunkowy koszt	90 000 zł
Źródło pozyskania	PROW 2007-2013 (Odnowa i rozwój wsi, Leader), środki gminne

Przedsięwzięcie 3	
Nazwa przedsięwzięcia	Remont murowanej kapliczki
Realizacja celu ogólnego	Poprawa jakości życia
Realizacja celu szczegółowego	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Rozwój tożsamości społeczności wiejskiej Wzrost atrakcyjności turystycznej
Przeznaczenie	Celem inwestycji jest gruntowny remont zabytkowej murowanej kapliczki znajdującej się w centralnej części wsi. W planie są następujące inwestycje związane z omawianym obiektem: <ul style="list-style-type: none"> ✓ odnowienie zewnętrznej elewacji kapliczki; ✓ odnowienie wnętrza kapliczki; ✓ zagospodarowanie terenu zielonego przed kapliczką.
Termin realizacji	2011
Szacunkowy koszt	20 000 zł
Źródło pozyskania	PROW 2007-2013 (Odnowa i rozwój wsi, Leader), środki gminne

Przedsięwzięcie 4	
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa tablicy informacyjnej o miejscowości
Realizacja celu ogólnego	Poprawa jakości życia
Realizacja celu szczegółowego	Wzrost atrakcyjności turystycznej Promowanie regionu Rozwój tożsamości społeczności
Przeznaczenie	Kluczowym dla podniesienia atrakcyjności obszaru sołectwa w regionie jest wytyczenie i oznakowanie tras turystycznych, wyeksponowanie lokalnych zabytków i miejsc charakterystycznych i atrakcyjnych w samej wsi oraz w najbliższej okolicy. Pozwoli to w pełni wypromować miejscowość i podnieść atrakcyjność regionu wśród odwiedzających licznie nasze sołectwo pielgrzymów wędrujących pieszo w okresie letnim na Jasną Górę do Częstochowy oraz rowerzystów ceniących naszą piękną okolicę i stosunkowo mało ruchliwe drogi. Najpełniej osiągnąć to założenie można poprzez wykonanie tablicy informacyjnej o wsi, z mapką pokazującą trasy turystyczne i spacerowe w regionie.
Termin realizacji	2012
Szacunkowy koszt	6 000 zł
Źródło pozyskania	PROW 2007-2013 (Odnowa i rozwój wsi, Leader), środki gminne

Harmonogram realizacji przedsięwzięć na poszczególne lata

Lp.	Cele	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	Zagospodarowanie i modernizacja obiektu świetlicy wiejskiej	X	X	X			
2	Przebudowa i modernizacja terenu rekreacyjno sportowego po byłym boisku sportowym				X	X	X
3	Remont murowanej kapliczki	X					
4	Budowa tablicy informacyjnej o miejscowości		X				

Zestawienie finansowo – rzeczowe

Lp.	Przedsięwzięcie	Koszty szacunkowe
1	Zagospodarowanie i modernizacja obiektu świetlicy wiejskiej	100 000 zł
2	Przebudowa i modernizacja terenu rekreacyjno sportowego po byłym boisku sportowym	90 000 zł
3	Remont murowanej kapliczki	20 000 zł
4	Budowa tablicy informacyjnej o miejscowości	6 000 zł

6. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne

Sołectwo Krzyżanowice było zawsze obszarem granicznym, peryferyjnym. Mieszkańcy szukając pracy, chleba i wykształcenia często je opuszczali, wyruszając w świat. Dlatego też wioska przez dziesięciolecia praktycznie się nie rozwija prowadząc do zubożenia działalności kulturalnej, która przez lata była niedofinansowana z racji nielicznej grupy odbiorców. Pomimo zaniedbań i barier w organizacji życia kulturalnego w sołectwie, od dwóch lat społecznie i przy udziale wsparcia finansowego z budżetu gminy reaktywowana jest działalność kulturalna.

Dziś wiadomo, że działalność instytucji kultury i animatorów kultury wpływa na podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej oraz turystycznej regionu a możliwość pozyskania dodatkowych funduszy na rozwój życia społeczno – kulturalnego pozwala na odbudowanie wieloletnich zaniedbań.

W sołectwie wyróżniamy dwa obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.

Jeden z tych obszarów obejmuje budynek w którym mieści się świetlica wiejska oraz teren doń przyległy. Jest to charakterystyczny punkt miejscowości z uwagi na ogólną dostępność, centralne miejsce położenia i historyczne znaczenie obiektu. W pomieszczeniach świetlicy odbywają się imprezy okolicznościowe organizowane przez sołtysa wsi m.in. Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Dziecka czy szkolenia profilaktyczne oraz zebrania wiejskie i członków grupy odnowy wsi. Rozbudowa, remont i dofinansowanie obiektu pozwoli

w przyszłości na wynajem pomieszczeń na imprezy prywatne oraz wiejskie. Da realną szansę na uruchomienie biblioteki wiejskiej.

Drugi z wymienionych obszarów mieści się w niedalekiej odległości od świetlicy wiejskiej. Jest to nieużytkowany od kilku lat teren po byłym boisku sportowym. Plan Odnowy Sołectwa obejmuje reaktywację działalności sportowej na tym terenie. Chcemy aby powstało tam nowe boisko sportowe do gry w piłkę nożną, ławeczki i parking. W perspektywie jest poszerzenie działalności rekreacyjnej obiektu o plac zabaw i odpowiednio przygotowane miejsce do grillowania. Wśród mieszkańców wsi pojawiały się już propozycje imprez masowych na tym terenie m.in. Święta Pieczonego Ziemniaka.